

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1—, z dostavljanjem na dom K 1/20; s pošto celoletno K 18—, polletno K 9—, četrletno K 4/50, mesečno K 1/50. Za inozemstvo celoletno K 28—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

Bosna.

Ko je bila proglašena aneksija Bosne in Hercegovine, so kričali nemški listi, da je storjeno veliko kulturno delo in tudi avstrijska slovanska javnost je bila po večini zadovoljna s tem činom tedanjega barona in sedanjega grofa Aerenthala, ker je videla v aneksiji Bosne in Hercegovine jačanje slovanskega elementa v avstro-ogrski monarhiji. Izjeme so bile redke, ker je bilo silno nevarno nastopiti proti Aerenthalovi avanturi, ki je narode avstro-ogrski monarhije veljala toliko milijonov, a avstrijski Slovani se ne marajo zameriti visokim dunajskim krogom, pred katerimi ravno takrat, ko so ti v zadregi in bi jim lahko pokazali svojo moč, redno kapitulirajo.

Svoje neslovansko postopanje povodom krize, ki je nastala po aneksiji Bosne in Hercegovine, so se opravičevali voditelji avstro-ogrskih Slovanov s frazo, da hočejo napraviti iz avstro-ogrski monarhije — slovansko državo. Sedaj pa pogledimo, v koliko so se avstro-ogrski Slovani po aneksiji Bosne in Hercegovine približali temu svojemu — „idealu“.

Bosna ni inkorporirana — to ne bi niti bilo v njenem interesu — nobeni državi polovici; njeni poslanci ne pomnožijo števila slovanskih poslancev niti v avstrijskem, niti v ogrskem državnem zboru in tudi ne v delegacijah. Bosna ostane še dalje nekaj corpus separatum avstro-ogrski monarhije, z neznatno avtonomijo, z deželnim zborom, v katerem bo vlada zapovedovala poslancem kot oficirji vojakom v kasarnah. Malo huda primera je to, ali ona popolnoma odgovarja skrpulco ki nosi pompozno naslov: Bosanska ustava.

Bosanci torej niti najmanj ne bodo mogli vplivati na politične razmere v monarhiji, ker niti v lastni deželi ne bodo svoji gospodarji, nego bo tudi na dalje vžival v anektiranih pokrajinah vsak privandran Nemec več pravic kot sinovi teh pokrajin.

Tako je v resnici to „jačanje slovanskega elementa v monarhiji“, o katerem so toliko govorili voditelji avstrijskih Slovanov v času aneksijske krize, četudi so morali zapaziti, s kakim veseljem so aneksijo pozdravili Nemci in ko bi ti naši „voditelji“ imeli količjak soli v glavi, bi morali sprevideti, da se Nemci ne bi veselili aneksije, ako bi od tega imeli koristi — Slovani!

Posledice aneksije so čisto drugačne kot so si jih zamišljali voditelji politike avstrijskih Slovanov. Mi te posledice vsaki dan vidimo in — čutimo, ker tako protislovansko se v Avstriji že zdavnaj ni vladalo kot sedaj.

„Deutsch und katolisch“ — vladanje v Avstriji in v Bosni — to je najvažnejša posledica aneksije Bosne in Hercegovine in to je plačilo avstrijskim Slovanom za njihovo lakajsko službo povodom aneksije Bosne in Hercegovine.

V Bosni sami vladajo pa po aneksiji še lepše razmere. Tam vlada enostavno za- branjuje domačim srbskim denarnim zavodom, da bi kupovali zemljišča onih muslimanov, ki se izseljujejo na Turško. In zakaj dela to bosanska vlada? Samo za to, ker hoče naseliti Bosno in Hercegovino z Nemci, domače prebivalstvo pa ekspropriirati in pognati po svetu — s trebuhom za kruhom.

In za to se danes bolj kot po okupaciji poje skrivaj, da ne slišijo orožniki in vladni vohuni, ki jih je polna Bosna, znana srbska narodna pesem:

„Aoj Bosno, sirotice kleta,
Po tvom nebu sunce več ne šeta...
Tvoji sinci, nekad sokolovi
Postadoše švapskimi robovi...“

Iz slovenskih krajev.

Novo mesto.

Zloraba zdravniškega poklica. Vest „Jutra“, da misli dr. Defranceschi ostaviti Novo mesto, ni brez vsake resne podlage. Stvar je pa ta: Dr. Defranceschi oskrbuje v novi ženski bolnici mesto primarija. Mož se je trudil, da se je ta prepotrebni zavod ustanovil, on je bil, ki je to bolnico oskrbel z najmodernejo opremo, tako da stoji ženska bolnica v Novem mestu na višku moderno urejenih sličnih zavodov v Avstriji. Vemo, da je dr. Defranceschi sovrženik vsakih slavošpevov, toda kar je res, je res — javnost ima pravico tudi brez njegovega odobrenja, javno priznati: bi ne bilo dr. Defranceschija, bi še davno ne bilo tudi nove ženske bolnice v Novem mestu. To mora končno priznati vsak, kdor pozna naše razmere. In kaj so si izmislili naši ljubi klerikalni gospodarji v Ljubljani? Dr. Defranceschi, dasiravno ima vsako sekundo strogo odmerjeno le svojemu poklicu kot vodja bolnice usmiljenih bratov in sedaj še te nove ženske bolnice ter kot mnogo iskani zasebni zdravnik, se klerikalnemu deželnemu odboru zdi preveč nevaren, ker je po svojem mišljenju preveč liberalen. Po zaslugah tako nestrpnega profesorja Jarca namerava deželni odbor poslati v žensko bolnico v Novo mesto zdravnika, moža, ki se bo zasebno pečal s politiko! Torej tudi zdravniški poklic naj se izorablja v klerikalne namene! To je dr. Defranceschija, ki je vse svoje delovanje med nami posvetil edinole svojemu vzvišenemu poklicu, baje tako zbolelo, da nas misli ostaviti. Toda upamo, da do tega ne bo prišlo. Deželni odbor naj se s svojo namero pripravi na odpor, kakršnega morda niti ne sluti!

Moška bolnica usmiljenih bratov se letos poviša za eno nadstropje. Ta potreba je že zdavno utemeljena. Zgradbo baje prevzame tvrdka Štepančič i drugi.

Slovanski Jug.

Dober odgovor Srbov na Hrvatskem. Teh dni se vršijo volitve v srbski narodno - cerkveni sabor, ki zboruje v Sr. Karlovcih, kjer je tudi sedež srbskega patrijarha. Pri volitvah zmaga srbska samostalna stranka, ki je v srbsko-hrvatski koaliciji, a slabše se godi radikalni stranki, ki je radi svoje protinarodne politike izgubila skoraj vsako zaslombo v srbskem ljudstvu na Hrvatskem. Sicer je pri teh volitvah nekaj bolj važnega: izvoljeni so skoraj vsi glavni „veleizdajalci“, med katerimi padajo v oči posebno imena: Valerijan in Adam Pribičević, Joco Oreščanin, Kalember itd. To je najboljši odgovor srbskega naroda na Hrvatskem na monstrozni zagrebški justični škandal, ki je znan pod imenom „veleizdajniški“ proces.

Nadškof Stadler v Rimu. Teh dni se je podal znani sarajevski nadškof Stadler v Rim, kjer misli zatožiti bosanske frančiškane radi nerespektiranja njegovih naredb. Stadler je namreč v posebni encikliki zabranil frančiškanom, da bi podpirali politiko njegovega nasprotnika dr. Mandića, a frančiškani se niso dosti brigali za to in so ostali še dalje v stranki, ki ne mara odobravati vsakega koraka nadškofa Stadlerja. Za to jih hoče nadškof pri rimski kuriji zatožiti.

Ta slučaj je zelo zanimiv in poučljiv tudi za nas. Naši „katoličani“ vedno trdijo, da vodijo čisto samostojno politiko in da so jim pred očmi vedno samo in izključno interesi slovenskega ljudstva. Prepričani med nadškofom Stadlerjem in bosanskimi frančiškani dokazuje pa tudi onim, ki v tem do sedaj še niso bili prepričani, da katoliški duhovščini diktirajo politično prepričanje škofa, a tem Rim, ki je — v kolikor se to nanaša na naše razmere — v najtesnejših zvezah z Dunajem. To pomeni, da Rim — po navodilih z Dunaja — diktira politično smer našim škofom, ki neposredno vodijo politiko naše klerikalne stranke. In to naj bi bila potem narodna in ljudska politika! Ta politika je taka, kot si jo želi avstrijska vlada in za to se nam tako dobro godi...

Splošni pregled.

† Kralj Edvard.

Kralj Jurij V. je poslal angleški mornarici jako prisrčen poziv, ki se ji v njem zahvaljuje za zvesto in udano službo, ki jo je skazala njegovemu očetu; ker kot kralj izstopa iz aktivne službe v mornarici, isto zagotavlja, da to ne zmanjša njegove ljubezni do nje; zato je pa tudi prepričan, da se more zanašati na angleško mornarico, ki je ponos in najboljša zaščita naroda. S ponosom in ljubeznijo hoče spremljati njen napredek! Včeraj je sprejel v avdijenci premierministra Asquitha, popoldne pa je načeloval seji tajnega sveta v Malborough-House. Ministri Asquith, Lloyd-Georges,

Churchill, Crewe, Morley, Grey in Haldane so podali kralju formalno demisijo in stavili svoje portfelje kralju na razpolago, a isti demisije ni sprejel. Kralj je proglasil dan pogreba dne 20. maja kot narodni praznik! Truplo umrlega Edvarda prepeljejo v Westminster Hall, kjer ga polože na mrtvaški oder tam, kjer je ležal svoje dni veliki Gladstone. — Francijo zastopa pri pogrebu minister zunanjih zadev Pichon, general Dalstein, admiral Marquis, ordo-nančni častnik predsednika Fallièresa, Mollard; predsednik Združenih držav ameriških Taft je pooblastil ekspredsednika Roosewelta, da zastopa Združene države pri pogrebu.

Sestanek ruskega carja z nemškim cesarjem.

„Vossische Zeitung“ poroča iz Kristjanije: V tukajšnjih krogih se govori, da namerava ruski car Nikolaj letošnje poletje preživeti na norveških vodah in na Danskem v gradu Fredensborg. Oficijelni obisk v Kristjaniji še ni gotov, ker car noče nikakih oficijelnih vsprejemov, a kralj Hakon doslej še tudi ni obiskal ruskega dvora. Skoro gotovo pa je, da se sestaneta tekom tega poletja nemški cesar Viljem in car Nikolaj, in sicer v času, ko nastopi Viljem svoje potovanje na sever. Definitivno še ni sklenjenega ničesar, a ker je Viljemova vsiljivost splošno znana, gotovo ne bo zamudil prilike, da v tako ugodni priliki poišče Nikolaja.

Podraženje piva in nekartelirane pivovarne.

III.

V I. članku (glej „Jutro“ št. 67) smo pripomnili, da se da konsumentu proti podraženju piva morda na ta način pomagati, da se gostilničarji obrnejo do nekarteliranih pivovaren.

To je pa tako razumeti: V kolikor se podraženje nanaša na povišano deželno naklado, so nekartelirane pivovarne ravno tako zvalile breme na konsumenta, kakor v kartelu stoječe pivovarne.

Tu bi se dalo v prid konsumentu težko kaj doseči, tudi če bi konsumenti složno nastopili proti pivu iz karteliranih pivovaren.

Da, dalo bi se tudi v tem slučaju kaj doseči, da niso v kartelu zastopana tudi naša slovenska tovarniška podjetja. Če dolej nikdar, ravno sedaj se maščuje kazni za greh. In to je bil velik naroden greh, da so se naše domače pivovarne udale pritisku nemškega kapitala. Slovenske pivovarne, ki nimajo prevoznin in drugih stroškov, s katerimi so tuje, nemške pivovarne primorane računati, bi bile ravnotežno z gostilničarji lahko prenesle to breme, nastalo vsled povišanja deželne naklade.

Nekoliko manjši dobiček, zato pa večji skupiček!

Kajti znana stvar je, da česar pri nas

LISTEK.

V. F. JELENC.

BEDA.

Velikomestna slika.

[2]

In slednjič se obrne stari profesor k mlademu umetniku in mu reče:

„Priatelj! In Vi skrivate ta svoj umotvor tu gori v podstrešju? Zakaj?“

Ves presenečen je bil Sever, ko je čul te besede iz ust moža, ki je veljal na Dunaju za vso avtoriteto, ni vedel, kaj naj odgovori; nazadnje vendar reče:

„Hotel sem razstaviti to sliko, a nikdo je ni hotel od mene, slikarja brez imena, vzeti!“

„Da, da, trnjava je pot mladega umetnika, to vem iz lastnekušnje! Poznam Vas in Vaše zmožnosti dobro, zato Vam hočem pomagati! Kupite si primeren okvir in pošljite sliko meni! Prihodnji mesec se otvori razstava tukajšnjega umetniškega društva; zagotavljam Vas, da zavzame Vaša slika v ti razstavi najlepše mesto in da dobi v najkrajšem času kupca!“

Sever se je nehote zasmel; stari profesor ga začudeno pogleda in mu reče: „Vi se smejete? Kaj Vam je?“

„Oprostite, gospod, Vi mi pravite, da naj si kupim okvir, ki bo stal gotovo do dvesto kron; kje naj jih dobim, ko nimam niti toliko, da bi mogel danes večerjati!“

„A tako, mladi prijatelj! No potem je drugače! Sedaj lepo zvijte sliko in pojedite z menoj!“

Sever sam ni vedel, kaj dela, ko je pazno zvijal svoj umotvor in potem šel s profesorjem po temnih stopnicah na ulico. — Vse se mu je zdelo, da je ravnokar sanjal, sanjal lepo... a ko je začutil v roki zvito sliko, se je zavedel, da je vse to resnica, živa resnica! Ni vedel, kdaj sta prišla iz temnih ulic predmestja v mesto. Mehanično je stopal ob strani profesorja in sanjal o svoji sreči, o svoji lepi bodočnosti!

Zdelo se mu je, da je padel pred njegovimi očmi temni zastor, ki mu je dosedaj zakrival pot naprej! In odkrila se mu je lepa svetla bodočnost. Odpiralo se je v teh sanjah pred njim življenje, ki se mu je zdelo kakor nepregledna morska ravan, ko se nad njo smeje večno sonce, ko se lahni valovi igrajo s solnčnimi žarki! In zdelo se mu je, da polje po njegovih žilah nova moč, nove sile, nove ideje...

Vstopila sta s profesorjem v veliko trgovino; Sever je razvil sliko, trgovec jo je

zmeril, potem jima pa prinesel izbiro okvirov... Profesor je predložil vse Severju, da naj izbere; izbral in izbral je, a ni se mogel odločiti... Ko se slednjič odloči za okvir, ki se mu je zdel za njegovo sliko najprimernejši, reče profesor trgovcu, da naj ta ustavi platno, ter vse skupaj z računom pošlje na njegov naslov!

Nato sta odšla iz trgovine!

Sever bi najraje sredi ulice objel in poljubil svojega dobrotnika; ta je videl njegovo razburjenost, zato je napeljal razgovor na druge stvari, informiral se je o njegovih gmočnih razmerah, o njegovem delu! Spoznal je v Severju pravega umetnika, ki ni bil umetnik samo po svojih dolgih laseh, fantastičnem klobuku, ampak umetnik z dušo in močjo! Svetoval mu je, da naj se vselej, kadar potrebuje njegove pomoči obrne le nanj, on mu bo vedno pomagal! Ko sta se ločila, je Sever jecljal par nerazumljivih besed, a profesor je krepko stisnil mlademu umetniku roko in rekel:

„Pustite to! Na svidenje!“

Ko je nekega dne delal Sever v profesorjevem ateljeju, pokliče ga k sebi in mu reče:

„Tako, mladi prijatelj, prvi korak, da pridete do imena, je že narejen! Razsojevalci so sprejeli soglasno Vašo sliko! Ker

imam jaz nalogo, da sestavim katalog, prosim Vas, da mi napišete par vrst o svojem življenju in svojih študijah!“

Še isti dan je napisal Sever svoj kratek življenjepis in ga oddal profesorju... Ko mu ga je oddal, ga je vprašal, kako ceno misli nastaviti svoji sliki, ker je prepričan, da najde kupca! Sever pa je prepuštil vse profesorju in ga prosil, naj uredi sam po svoji volji; zdelo se mu je, da je zanj najbolje, ako prepusti vse roki svojega velikodušnega dobrotnika! Ko je izšel katalog razstave, ni Sever verjel svojim očem, ko je našel svoje ime med imeni največjih takratnih umetnikov! In cena slike! Deset-tisoč kron! Veselja je zaigralo srce Severju in bilo mu je, kakor da ima že denar v roki! In kako laskavo piše o njem stari profesor! Mlad, močen, dozdej neznan talent, ki je pokazal s svojim prvim večjim delom svoje zmožnosti, svoj čut, svoje sile...

Približal se je dan slavnostne otvoritve razstave! Tako čudno je bilo Severju v duši, ko je stal v družbi največjih umetnikov, ki je dozdej s spoštovanjem gledal njih umotvore... In danes stoji tudi on med njimi... njegova slika je razobešana med njihovimi... (Dalje.)

ne zmore narodna zavednost, to zmore pri-
vlačnost nižje cene.

Naš konsument bi gotovo rajše segel
po domačem pivu, ne ker je domače, am-
pak ker je ceneje.

Ta morebitnost je seveda danes iz-
ključena. Preostane nam le edina tolažba,
da bodo slovenske pivovarne ob zaključku
kartelne obveznosti izstopile iz zaveze nem-
škega kartela. Potem se da o ravno ozna-
čeni morebitnosti resneje izpregovoriti.

Je pa nekaj drugega, kar mora kon-
sumenta resno zanimati za že sedaj izven
kartela stoječe pivovarne. Znano je namreč,
da se je prevoznina na železnih cestah z janua-
rijem 1910 zdatno povišala. Dočim to breme
pri drugem blagu že nosi zopet le konsu-
ment sam, so nemške pivovarne s tem bre-
menom dosedaj še prizanesle svojim odje-
malcem.

A sedaj pa, ko so te s kartelom ustva-
rile gospodarsko premoč po naši deželi, ča-
kajo le trenutka, ko se razblini prvo raz-
burjenje vsled deželne naklade nastalega
podraženja.

Hitro se to razburjenje poleže, pride
kapital z novim diktatom novega podraže-
nja na dan. Kajti nemške pivovarne:

Puntigam, Reinighaus, Göss
i. dr. zvišano prevoznino v našo deželo go-
tovo ne bodo same trpele. Na to novo po-
draženje je treba našega konsumenta že da-
nes opozoriti.

Kolikor znano, sta izven kartela le dve
češki budjeviški pivovarini: budjeviška
akcijska in budjeviška meščanska
pivovarna. Obe sta zastopani v Ljub-
ljani: prva po g. V. Rohrmannu in druga po
g. Tomažiču v Šiški. Morda je boljše re-
čeno, da sta tukajšnji zalogi teh pi-
vovaren izven kartela. Imata tudi ti
dve pivovarini toliko višjo prevoznino, kol-
ikor večja je razdalja prevoza. Toda močna
konkurenca nemško - štajerskih podjetij ju
sili, da povišano prevoznino trpita sami.

Ako zastopamo stališče, da treba kartelu
zlomiti premoč, imamo le v nekarteliranih
pivovarnah, ozir. tukajšnjih njihovih zastop-
stvih primerno orožje v rokah. In to stali-
šče mora biti merodajno nad vsakim dru-
gim pomislekom.

Domače pivovarne pri tem ne bodo
trpele, in kolikor bodo še teh par mesecev,
ki jih še vežejo na kartel, upatam res tr-
pele, so, odkrito rečeno, tudi zaslužile s
svojim pristopom kot manjše v zavezi orjaka-
nemškega kapitala.

Ker je geslo: „Svoji k svojim“ pri
nas v praksi le iluzorno, ker našega Kranjca
ne boš odvadil, da ti ne sega po tujem
blagu, nam mora biti že ljubše, da če že
rajše pije tuje pivo, vsaj nikar ne podpira
kartela, izvarjenega pri naših najstrupenejših
narodnih sovražnikih.

Kakor čujemo, nameravata obe bud-
jeviški pivovarini opustiti dosedanj medse-
bojni boj ter složno nastopiti proti kartelu.
Če je to res, ne vemo; prav pa bi bilo. In
če se potem, ko se naše domače pivovarne
rešijo iz jarma nemškega kartela, vsaj v
glavnih potezih sporazumejo vse češke pi-
vovarne (z zagrebško vred), mora biti kon-
čna zmaga proti kartelu, proti nemškim pi-
vovarnam na njihovi strani. Seveda morajo
to stremljenje po taki zmagi podpirati tudi
odjemalci, posamezni pivopivci.

Najlepša prilika za to jim je podana
ravno sedaj ob prvem podraženju piva. Ako
se sedaj podpira nemški kartel, v katerem
igra važno vlogo tudi pivovarna „Union“,
podpira se s tem njegova gospodarska pre-
moč na Slovenskem.

Najboljše sredstvo proti podraženju
piva pa je, kakor smo že v I. članku ome-
nili, geslo: namesto piva, pijmo vi-
no; s tem podpiramo naše vino-
rejce!

Seveda za Slovence bi pa bilo še naj-
boljše: Kolikor manj alkohola, tem
boljše za nas in našo bodočnost!

Ampak to je: Kranjec, pa brez alko-
hola? ...

Dnevne vesti.

Vozni red pošljemo jutri vsem našim naročnikom, a lahko ga dobijo — dokler bo trajala zaloga — tudi novi naročniki. Vozni red dobi brezplačno tudi vsak, ki kupi jutri en izvod „Jutra“.

Kje bo dr. Šusteršičev konec? Na to vprašanje smo dobili sledeči odgovor: Dr. Šusteršičev konec bo brzkone v Vse-slovenski ljudski Stranki. Na dan nje usta-novitve je namreč dr. Šusteršič sam sebi napravil oporoko. Bil je še takrat tako slab, da je moral na pomoč poklicati Simon Gregorčičevega hajduka, s katerega po-močjo je spisal svojo oporoko in jo v spo-min na svoj konec natisnil na razglednici, opremljeni z njegovo sliko. Uverjeni, da mnogi izmed Vas te oporoke ni še čital, evo tu jo imate:

V spomin na ustanovni shod
Vseslovenske Ljudske Stranke
V Ljubljani 17. oktobra 1909.

Junaci vrlji, Vi z menoj
Ste bili mnog junaški boj.
Pustili niste me nikdar
Bil četi zvest sem glavar.

Kar jaz prisegel sem nekaj,
Spolniti vsak priseli zdaj,
Za vero, za prostost domi
Živite, mrite brez strahu!

Da je dr. Šusteršič za vzor junaka sam
sebi postavil ravno hajduka, on bo že vedel
zakaj. Nas pa na ta dogodek spominja vče-
rajsnjo klerikalno zborovanje v „Unionu“,
kjer so največji, od „Nemške šparkase“ pla-
čani hajduki slovenskega naroda postavili
obmejno „Stražo“, ki bo le v prid nemško-
klerikalni zvezi nemškemu nasilju na stečaj
odpirala vrata v našo slovensko domovino.
Mi bi se z jokali nad tistim slovenskim
ljudstvom, ki še danes veruje slepim ma-
nevrom od „Nemške šparkase“ najetih
hajdukov... pa se ne bomo. Kajti ljudstvo
hoče biti preje do skrajnosti zapeljano po
hajduških vodjih, potem šele se samo od
sebe strezni, se otrese hajduškega jarma.
In takrat bo konec največjega hajduka,
konec sleparjev pod tvrdo V. L. S.

Arnošt Windischer. Pa mora biti
zelo pri srcu gotovim osebam ta ubogi člo-
vek, ki je vstal včeraj v nekaj posebno
lični uniformi kaznjencev pred tukajšnjim
okrajnim sodiščem radi prestopka po § 416.
Stvar je bila namreč taka, da g. Windischer
ni hotel detektivu Gerloviču v gostilni pri
Lipi izročiti konfisciranega „Jutra“. No in
detektiv Gerlovič (on sicer pravi pred so-
diščem, da ni vladni detektiv, ampak vladni
policijski agent) ni imel drugega dela, da
se je isti dan še enkrat osebno informiral
o stvari, ter potem g. Windischerja ovadil
državnemu pravdnistvu na podlagi § 416.,
češ, da je stem storil obdolženec pregrešek
nevaren državi. In danes je bil g. Windischer
obsojen pred tukajšnjim sodiščem na 10 K
globe. Smilil se nam je mladi mož, ki je
stal bled in prepadel v obleki kaznjenca
pred sodnikom! Radi takih malenkostnih
deliktov vlačiti bolnega delikventa iz sodne
bolnišnice je pač malo prevelika rigoroznost,
posebno, ako pride ovadba od kakega
Gerloviča!

Napredna Ljubljana. Ljubljana čisto
gotovo zelo napreduje. Kajti, to kar vidimo
pri nas opoldne po najživahnejših ulicah,
tega ne vidimo niti v največjem svetovnem
mestu. Namreč, da konjederci ravno za
opoldne čez celo mesto po najboljju-
denejših ulicah vozijo mrhovino.
In to najbrže kar odkrito, sicer bi očitveč,
ki nam o zadnjem takem slučaju poročajo,
ne videl, da so te dni crknjenega konja
ravno opoldne peljali čez Marijin trg. Dober
tek! napredna Ljubljana!

Hotel „Balkan“ v Trstu. Naša kriti-
ka razmer, ki vladajo v tem „narodnem“
hotelu, je izzvala tudi med tržaškimi Slo-
venci splošno odobravanje. To vidimo iz
pisem, ki smo jih dobili danes iz Trsta in
v katerih nam javljajo tržaški Slovenci o
novih slučajih, da je bil kak Slovenec v
tem lokalni žaljen v svojem narodnem ču-
stvanju. Mi teh slučajev za sedaj ne bo-
mo iznašali, ker mislimo, da smo mero-
dajne faktorje v Trstu že dovolj opozorili
na njihovo dolžnost. Čudno se nam pa zdi,
da „Edinost“ na vse to — molči kot grob.
In vendar bi bila v prvi vrsti njena dolž-
nost paziti na to, kaj se godi — pred nje-
nim nosom!

Prepir radi Slomška. Med glasilo-
ma obeh naših strank se vodi huda borba
radi pok. knezoškofa Antona Martina Slo-
mška. Organ narodno-napredne stranke je še
le sedaj izprevidel, da je bil Slomšek ravno
tako fanatičen katoliški duhovnik, kot so vsi
drugi, a klerikalni organ se radi tega silno
jezi in zmerja naprednjake ravno tako in z
enakimi izrazi, kot je zmerjal naprednjake
v svojih spisih Slomšek. Mi bi svetlovali
tovarišu iz Knaflrove ulice — ako je dovo-
ljeno kaj nasvetovati — da skrajša to po-
lemiko, ker bo treba najbrže še kakega na-
rodnega „svetnika“ degradirati na navad-
nega zemljana, ker takih narodnih „svetni-
kov“ kot je Slomšek, imamo Slovenci žali-
bog še dosti.

Izgubljen pastir. Samoten župnik je
taval včeraj po ljubljanskih ulicah. Gotovo
je kje pozabil svoje ovčice, ki jih je pripel-
jal v Ljubljano k maši in zborovanju „Stra-
že“. No — in nazadnje se je izgubil še
sam, iskal je pot do „Uniona“, a ni je na-
šel; ni mu kazalo drugega, vprašal je po
„Unionu“ in nesrečen slučaj je hotel, da je
naletel na par hudomušnih dijakov, ki so
gospoda pastirja peljali mesto v „Union“,
v Kazino. Stopil je v kazinsko kavarno,
preplašeno se oziral okoli, nazadnje pa ga
je natakhar vendarle poučil in ga lepo spr-
vil iz kavarne. Zunaj pa ga je sprejel kro-
hot ljudi, ki so opazovali ta dijaški ulk!
Ako je izgubljeni pastir potem našel svoje
izgubljene ovčice, o tem zgodovina molči.

Ubogi župnik „Stražar“. Mlad župnik
je prišel k zborovanju „Straže“. Zvečer
pride v neko napredno gostilno, kjer se mu
je brhka natakharica zelo dopadla. Vpraša je,
če bi ne mogel tam prenočiti. Natakharica
mu je odgovorila, da nimajo hotela, ampak
naj gre v „Union“, ali v kak drug hotel.
Župnik jo prav mило pogleda, pa reče:
„Veste, najraje bi kar pri Vas prenočil“. Pa
iz te moke bojda ni bilo nič kruha.

Dječji dan. Hrvatski narod ima vsako
leto določeni dan za nabiranje dobrotelnih

doneskov za šolsko mladino, držeč se strogo
svojega gesla: „Ne dam, da propadete, jer
ste krv moje krvi, jer ste bodočnosti moja!“
Letos sta bila v to določena 7. in 8. maj-
nik. Prvi dan pobirali so se doneski na
javnih ulicah in hodnikih. Sestavljena sek-
cija za nabiranje „za našu djecu“ pod po-
kroviteljstvom narodnih dam, imela je na
glavnih uličnih oglih postavljene mize, na
katerih so bile velike denarne pušice, mlade
brhke Hrvatice in Hrvati pa so z znaki
na rokavih pobirali mile darove z ma-
limi pušicami pri vsakem pasantu na ulici,
prodajalnah, gostilnah, kavarnah in celo v
tramvaju. Mudeč se povodom koncerta
„Glasbene Matice“ v Zagrebu, čudil sem
se spretneju aranžma narodnih dam in go-
spodov, kako so neumorno in pogumno na-
birali in imeli pri tem povoljne uspehe,
prodajali so tudi knjige, razglednice in raz-
lične listine. Prirejale so se tudi gledališke
in orfejske predstave ter vojaški promenadni
koncert na Zrinjskem trgu in to vse za
šolsko družbo. To nabiranje se pa ni vršilo
samo v Zagrebu, marveč po celem Hrvat-
skem. Lansko leto so nabrali lepo vsoto
okoli K 40.000. Drugi dan so se vršile ve-
like javne ljudske igre in tombole i. dr.
tudi v ta namen. Dasi se tudi pri nas vseh
zavednih Slovincih marljivo nabirajo bla-
godejni darovi za našo prepotrebno Ciril-
Metodovo družbo, vendar tiste gorečnosti
in ljubezni do svoje mile domovine, kakor
se to opaža pri vrlih Hrvatich, pri nas še
vedno manjka, zlasti pri nekaterih mlačnih
Slovenkah, ki se čestokrat celo sramujejo
svojega zlatega maternega jezika. Želeti in
potrebno bi bilo, da se tudi pri nas vpelje
enak način za nabiranje darov „za našo
šolsko družbo“ in da bi se tudi mi držali
gesla, ki pravi: „Narod bez škole, je narod
bez bodočnosti!“

Proti mazačem. Dne 9. maja 1910.
je zborovalo slušateljstvo živinozdravniške
visoke šole na Dunaju in sprejelo eno-
glasno v prisotnosti rektorjevi in profesor-
skega zbora sledeče resolucije: Slušateljstvo
odločno protestira proti upeljavi pomožnih
živinozdravnikov. 1. Ker se ne sklada z
akad. častjo in naobrazbo živinozdravnikov,
da bi konkurirali z ljudmi, ki nimajo no-
bene predizobrazbe in absolutno nikakšnega
dovoljnega znanja in da bi jih taki ljudje
nadomestovali. 2. Ker preti na ta način
največja nevarnost razvoju veterinarske vede.
3. Ker bi trpelo škodo v višini investiranu
ogromno narodno premoženje in bi druge
države najbrž vsled nezadostnih veterinar-
nih razmer v Avstriji zaprle svoje meje izvozu
živine iz Avstrije. 4. Ker ne pripušča njihov
akad. poklic, da bi se identificiral s konce-
sionirano obrtjo. 5. Zahteva, da se čim-
preje reši zadeva nove visoke šole, učnega
reda in nedostatnih škandaloznih razmer na
sedanji visoki šoli. Raditega nujno apelira
slušateljstvo na vse živinozdravnike v Av-
striji, da se zavedajo svoje akad. časti in
kolegijalnih dolžnostij do naraščaja ter za-
stavijo vse moči, da preprečijo tozadeven
zakon.

Brivnice bodo na Binkoštno nedeljo
dopolodne odprte, na Binkoštni pondeljek
pa celi dan zaprte.

Nekateri mesarji v šolskem drevo-
redu že zopet zavijajo meso v različne ti-
skovine. G. tržni nadzornik, pobelite vendar
one kupe „Slovenca“, ki se ga ne more
drugače spraviti v promet, kakor z zavij-
anjem mesa.

Kolinska tovarna za kovine primese
nas prosi izjaviti z ozirom na vesti, ki kro-
žijo v zadnjih dnevih po Ljubljani, da ista
misli odpustiti vse slovenske delavce, da
so te govorice popolnoma neresnične! Vo-
dstvo tovarne je odpustilo le zidarje, ker
so v novi tovarni sedaj zidarska dela že
končana.

Vojak v nevarnosti. Domobranec
Mavrin, pridelen k tukajšnjim pijonirskim
vajam, je včeraj popoldne pri jubilejskem
mostu padel iz čolna v Ljubljano. Na ukaz
odrinuti, je namreč hitro odrinil z drogom
čoln od brega, pri tem se je zapotekel,
omahnil ter padel v vodo. Ker pa je Ljub-
ljana sedaj močno narašča, ga je zanesla
blizu Polakove tovarne. Še le tam se mu
je posrečilo se oprijeti za neki čoln, nakar
so mu še tovariši priskočili na pomoč ter
ga rešili.

Ponesrečil. Posestnika sin Ignac Par-
kelj je Jons je včeraj dopoldne nosil z voza
v neko tukajšnje skladišče težke vreče, na-
polnjene z moko. Pri tem mu je spodrs-
nelo, je padel ter si izvil levo roko. Moral
je takoj k zdravniku.

Za kopalne naprave se je še prigl-
sila tovarna Heufel & Kovačič na Viču.
Kdor se misli še zglasiti, naj to še danes
stori, ker sicer jutri konstatujemo, da je v
Ljubljani samo toliko v tej stroki izurjenih
slovenskih tveč, kolikor se jih je na naš
poviz priglasilo.

Uzmogilci. Pazniku južne železnice
Ivanu Pavšlarju je bil včeraj v neki gostilni
ali prodajalni ukraden v papir zaviti nov
slamnik, vreden 7 K. — Trgovčevi soprogi
M. Z. je bila na Sv. Jakoba trgu ukradena
bombadura, v kateri je bilo blizo 20 kron
denarja.

Nepreviden voznik. Včeraj dopoldne
je neki izvošček v Kolodvorski ulici tako
neprevidno vozil, da je posestniki Mariji
Lavrič prevrnil ročni voziček. Ker je vozi-
ček prišel pod izvoščkov voz, se je pri vo-
zičku strlo kolo in ima Lavričeva 6 kron
škode.

Popravek. V včerajšnjo notico glede
samonemskih poštnih tiskovin se je vrinila
pomota in je notico popraviti v toliko, da
se čita mesto filijalka — trafikla v Mahrovi
hiši.

Vreme. Včerajšnja popoldanska ploha,
ki je obiskala jugozapadni obmejni del
Kranjske, je ozračje precej očistila ter zjas-
nila. Toda že rečeno, to je le trenutni pre-
obrat, ki bo najbrže že danes zopet „pre-
obrnjen“, brzkone ponekod v spremstvu
močnega vetra. Nadejati se sicer solnca, a
nikar mu preveč ne zaupaj, kdor gre na
majnikov izlet.

Loterijske srečke. 11. maja Praga:
9, 33, 25, 28, 45.

Društvene vesti.

Narodna delavska organizacija priredi
na binkoštni ponedeljek družinski večer s
predstavo. Uprižore se burki: „Krojač
Fips“ in „Nemški ne znajo“. Vstop-
nina 30 vinarjev. Slavno občinstvo opozar-
jamo na ta družinski večer.

II. redni občni zbor akad. društva
„Slovenije“ se vrši v petek, dne 13. t. m.
ob pol 8. zvečer. Lokal: I. Trötter „Zum
Magistrat“, prtiličje.

Zagoneten slučaj zastrupljenja.*)

Slučaj „Hofrichterje“ Logatec je ne-
dvomno dokazal, kako srečno pot si je iz-
bral preiskovalni sodnik pl. Grasselli, ko je
v svrhu zasege pravega krivca časopisju
zaupal intimnosti preiskave. Uspehe imamo
pred seboj: Preiskovalni sodnik v Ljub-
ljani je dejanja dozdevno osumljenega
Hladnika izpustil kot nedolžnega iz prei-
skovalnega zapora, a komaj je v Ljubljani
nekrivim spoznani prišel v Trst, ga je tr-
žaška policija kot težko osumljenega zopet
poslala v preiskovalni zapor.

Ker v nastopni zadevi prizadeta oseba
ni le doživela poskuse zastrupljenja, ampak
jih je opetovano tudi na svojem telesu de-
jansko pretrpela, se tudi ona po vzgledu
zgorej omenjenega preiskovalnega sodnika
v svojem slučaju obrača do javnosti za
enkrat le potom — „Jutra“.

Zagoneten slučaj pa ima tole, kratko
obrisano predzgodovino:

Rojena Dolenjka sem prišla pred
mnogimi leti v Ljubljano. Po svoji prvi
službi v Kolodvorskih ulicah sem dobila
službo oskrbnice pri višjemu državnemu
uradniku J. P. Gospod je bil vdovec, imel
je 5 hčera, med temi 4 omožene, ena pa
je bila učiteljica, neomožena.

Službo sem nastopila 9. maja l. 1903.
Ko sem to službo prevzela, nisem poznala
razmer v tej hiši, oziroma družini. Kmalu
pa, ko sem se nekoliko privadila razmeram
nove službe, se mi je razmerje med očetom
in hčarami zazdelo nekam čudno. Nekatere
so prihajale zgodaj jutraj k očetu na obisk,
ali pa v času, ko sem bila jaz drugje za-
poslena. Mene je gospod prvi čas pustil
pri miru. Potem pa me je začel nadlegovati
z ljubezenskimi ponudbami. Prigovarjal me
je, češ, da me on preskrbi za slučaj, če on
umrje. Približno čez pol leta sem njegove
ponudbe uslišala. Ščasoma pa je postal ne-
znosen v svojih zahtevah. Zahteval je od
mene stvari, ki jih je težko zaupati jav-
nosti.

To me je prestrašilo, začela sem se
mu odtujevati. On me je zmerjal, češ, da
sem prenemarna in da s svojo sramežljivi-
vostjo spadam v samostan. Pa zopet mi je
rekel, da se mu ravno ta sramežljivost do-
pade. Ostalo je zopet pri starem. Le čedalje
bolj pa sem uvidevala, da me ravno zato,
ker me ima rad, njegove hčere sovražijo.

Prišlo je 3. leto, bilo je nekega ve-
čera pred pustom. Po večerji sem kakor
navadno brala časnike. Ko se pa za nekaj
časa odstranim v kuhinjo in pridem zopet
nazaj, ugledam na mizi kozarec,
napolnjen s črnim vinom. On mi
veli: Mari, pojdi piti! Ubogam ga,
nekoliko izpijem, nakar se zopet vrnem na
svoj sedež. On pa mi zopet ponudi kozarec,
rekoč, da naj le vse izpijem. To sem tudi
storila. Kmalu nato ležem k počitku. A
komaj se vležem, me je začelo trpeti, v že-
lodcu pa sem začutila kakor bi gorelo, tako
me je peklo. Začela sem vpiti. K sreči pa
sem kmalu čez vrgla, kar sem izpila.

Nato šele so bolečine ponehale. Bila
sem prepričana, da je bil to strup.

Enak poiskus sem doživela meseca ju-
nija istega leta.

Tu pa sem prišla na sled, kdo je v
zvezi s temi poizkusi zastrupljenja in sicer
se je to tako zgodilo. (Dalje.)

*) Za vsebino odgovorna prizadeta oseba.

Kaleidoskop.

En dan sardina.

Nedeljski izleti imajo privilegij, da so številno obiskani in zelo dolgočasni: Kamorkoli prideš, povsod najdeš tisto praznično puščobo, ki zaznamuje Gospodov dan. Promet počiva, pisano vabljenje prodajaln se ne vrsti ob ulicah, v pristanih in delavnicah ne stokajo stroji in težaki; obrazi ljudi so zaspani, izkrokani, izljubljeni...

Ob poldveh zjutraj sem se vrgel iz postelje kakor sulec iz vode; bilo je zelo zanimivo in prav tako neprijetno. Nato sem moral še k zaspanemu znanцу, da ga potegnem za pete: bože, koliko truda; res, so trenotki v življenju, ko človek spozna, da je hlače zapenjati umetnost! Dolgo je trajala Odiseja, preden sem dospel na monumentalni kolodvor južne železnice: vse prsi v v travah in rožicah, vsa lica v zadovoljnosti in pričakovanju. Kadar gledam takšne uboge priklenjene zver, ki sme in more za štirindvajset ur povohati v brezdelje in svobodo, me ne ovlajuje veselost, nego turbo, neprijetno sočutje... Moj Bog! izlet v Trst — kaj je to posebnega? In vendar, če se ozreš naokoli, ze zdi, da je zelo važna reč! S kako majhnimi blagrima biti človek zadovoljen, če nima ničesar: pri moji veri, da sem milijonar, šel bi in zapil vse svoje bogastvo, kajti rad bi poznal zadovoljnost, preden umrem...

Vlak grmi med kraškimi skalami. Jutro se dobriča z gestami kapricne krasotice; od hipa do hipa meni, da ti obljublja lepo vreme, in vendar veš: vseeno mi pokaže figo. Nizko, otročje drevčice se ozira izmed kamnov; in skala leži ob skali, nasip ob nasipu. Pred par dnevi sem listal po vojaških razpravah; nehote se polni ozemlje z ljudmi in orožjem. Ali ne gleda tamle drobno očesce repetirke, ali ne štrli v onemle grmu bajonet? Čuj! Ali ne praskeče ogenj blizo in daleč, kamor gleda oko, kamor seže sluh? — Ne, ne; samo bati pehajo pod vozovi, kolo se prepira s tračnico, da je misel vsa omamljena in snuje svoje drzne slike; in vozimo se po zemlji, ki je tako do sitega napojena s človeškim znojem in tako strašno žejna človeške krvi... Ali ve živ človek, koliko je bo posrkala tod okoli, kadar pride sodnji dan?

Obraščena skala se utrne v blestenuj Adrije. Slišal sem: ta pogled presune dušo kakor z mečem. Da, zelo zanimivo je; ali, sardina ni samotni Dante, da bi se navdušila in razpatetičila...

Vozimo se v Trst. Za prvo hišo stoji mlada rdečelična deklica in drži v roki majhno belomodrordečo zastavico in maha; pa kako: malo, čisto malo, tako sramežljivo in boječje, da se jedva vidi. Oči so ji vse mokre in vesele; roka pa se boji... Mnogo krika je bilo kasneje; tu pa sem videl največje in najlepše navdušenje.

Gospoda slavn! Dragi bratje! Živio, na zdar! Na zdar, živio! Urnebesno je, vse game, le ne jekla mašin. Te molče in se otesajo odmeva; gledajo in se ne ganejo, videle so že mnogo radost in mnogo bolest... Naposled je sprejem pri kralju. Med neprestanim navdušenjem prikorakamo pred Narodni dom.

Res, narodnost je lepa reč; toda žeja in glad sta enako na svetu. Jej, telo in pij, duša moja! Plzenjsko pivo se prilega kakor izveličanje, golaž pa je neuzitna mrhovina; no, vseeno ga treba plačati. Račun! Golaž — osemdeset vinarjev, na nemškem računskem listku! Zahtevam slovenskega, Družbinega; natakari laže, da so pošli, navzoča dama mi pojasni, da jih sploh nikoli nimajo. Gospoda Tržačani, hodite se solit s svojim Narodnim domom: nemškutarimo lahko tudi doma v Ljubljani, in odirajo nas v Unioinu prav tako, samo z malo večjo eleganco, in s poštenim priznanjem, da so narodni kapuni...

Za spomin sem iz Trsta nehote prinesel debelo stenico; bilo je edino kar me ni razočaralo, in edino, kar sem spoznal zares latinskega v neodrešenem mestu... King-fu.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

Cesar odpotoval v Budimpešto.

Dunaj, 11. maja. Cesar se je danes popoldne ob 3. uri 20 minut odpeljal s posebnim dvornim vlakom v Budimpešto, kjer ostane do 28. t. m. Kakor znano, se od tam poda 29. maja v Bosno in Hercegovino in se povrne 4. junija od tam na Dunaj.

Budimpešta, 11. maja. Vse budimpeštansko časopisje posveča v uvodnih člankih posetu kralja Frana Josipa največjo pozornost. Obenem se poset kralja, ki že ni bil nad leto dni v Budimpešti smatra kot vesel pojav v političnem položaju na Ogrskem.

Budimpešta, 11. maja. Kralj bo za časa svojega bivanja v Budimpešti sprejel zaporedoma vse člane Khuenovega ministrstva, ki mu bodo podali natančno poročilo glede delovanja njim podrejenih področij.

Iz odsekov.

Dunaj, 11. maja. Proračunski odsek je imel danes sejo, katere sta se udeležila tudi domobranski minister in minister za javna dela. Nadaljevalo se je razpravo o potrebnih domobranskega ministrstva. Tekom razprave se pritožuje dalmatinski poslanec Vuković radi tega, ker se v mornarico ne sprejemajo v prvi vrsti deželani avstrijskih obmorskih dežela, marveč se moštvo mornarice v zadnjem času rekrutira zlasti iz Ogrske, tako da ogrski element takorekoč pri mornarici že skoraj prevladuje. Proračun domobranskega ministra je bil nato v odseku sprejet. Nato se je nadaljevala razprava o budgetu delavsk. ministrstva.

Dunaj, 11. maja. Socijalno-politični odsek je bil za danes sklican k seji, toda ni mogel zborovati, ker je bil nesklepčen.

Dunaj, 11. maja. Davčni odsek je imel danes pod predsedstvom Levickega sejo, v kateri se je izvolil pododsek 13 članov, kateri naj se posvetuje glede vseh nadaljnjih odsekov predloženih davčnih zakonov.

Član bavarške vladajoče rodbine na Dunaju.

Dunaj, 11. maja. Princ Luitpold, princezinja Gizela in princ Konrad Bavarski so dospeli danes zvečer na Dunaj.

Ogrski ministrski svet.

Budimpešta, 11. maja. Na današnji dan določeni ministrski svet se ni vršil, ker so nekateri ministri odsotni izven Budimpešte, med njimi tudi trgovinski minister Hieronimy.

Patrijarh Bogdanović v avdijenci pri ministrskemu predsedniku Khuen-Hedervaryju.

Budimpešta, 11. maja. Ministrski predsednik Khuen-Hedervary je sprejel danes v posebni avdijenci patrijarha srbsko-hrvatske kongregacije Lukiana Bogdanovića, ki mu je poročal med drugim tudi o volilnem gibanju med pripadniki te kongregacije.

Na čem je umrl angleški kralj Edvard?

London, 11. maja. „Medicinel Journal“ razpravlja o vzroku smrti kralja Edvarda in trdi, da je kralj podlegel srčnemu kapu, ki je bil povzročen po slabi cirkulaciji krvi. Povod in vzrok slabi cirkulaciji pa je bilo izredno močno kajenje.

Oklic angleškega kralja na mornarico.

London, 11. maja. Novi kralj Jurij V. je izdal danes oklic na angleško mornarico. (Op. uredništva: Dober začetek! Viljem, kako ti je pri srcu?)

Amerika zastopana pri pogrebu kralja Edvarda.

Washington, 11. maja. Državni tajnik se je obrnil brzojavno na bivšega predsednika Roosevelta v Berlin z vprašanjem, ali naj zastopa Zjedinjene ameriške države pri pogrebu kralja Edvarda in ali priporoča, da v ta namen odpotuje v London. V slučaju, da Roosevelt pritrdi, se odpotuje takoj deputacija v London.

Angleška kraljica Aleksandra obolela.

Berlin, 11. maja. Londonski korespondent „Berliner Tagblatta“ brzojavlja, da je kraljica Aleksandra nevarno obolela. Kraljica ne more spati in nima nikakega teka, tako da se boje najhujšega.

Srbski prestolonaslednik se je vrnil s potovanja.

Belgrad, 11. maja. Prestolonaslednik Aleksander in princezinja Helena sta se vrnila v Belgrad.

Tenorist Caruso tožen zaradi zakonolomstva.

Pariz, 11. maja. Znani italijanski tenorist Caruso, ki je napovedal za zadnji teden v maju gostovanje v Parizu, ne bo gostoval, ker se v istem času vrši proti njemu v Genovi obravnava radi zakonolomstva. Tamošnji trgovec Portini je vložil namreč proti svoji soprogi, pevki Piaceti, tožbo radi zakonolomstva in se bo moral Caruso kot soobtoženec zagovarjati. K obravnavi je povabljenih nad 100 prič.

Iridentizem v cvetju.

Inomost, 11. maja. V iridentistični zadevi, ki pride pred prihodnjo dunajsko porotno sodišče, so se izvršile v Trientu nove hišne preiskave; njih vspeh sta dve novi aretaciji. Zaplenilo se je mnogo zelo obtežilnega materiala, zlasti spisov, listin in pisem.

Anautski upor.

Milan, 11. maja. Korespondent tukajšnega lista „Secolo“ poroča iz Mitrovice: Med turško vojsko in Albanci je prišlo v Drešovi do hudega boja, ki trajal 3 dni. Končno je zmagala turška armada in so se uporniki morali umakniti. Na bojišču so pustili 800 mrtvih. Pa tudi turške izgube niso mnogo manjše.

Carigrad, 11. maja. Oficijelno se poroča, da je prišlo med turškimi četami in uporniki do spopada pri Djakovem in Črnajevem. Uporniki so se morali umakniti. Turki so izgubili 2 častnika in 8 mož.

Solun, 11. maja. Od tu sta odpeljala zopet dva vlaka vojaštvo v Albanijo. — Danes je dospel semkaj en bataljon iz Male Azije.

Skoplje, 11. maja. Ruski vojaški detaše je odpotoval od tu v Ferizović, kjer taborijo glavne turške čete.

HALLEYEV KOMET se je danes krasno videl. Ob 2:15 h se je nad Sv. goro pojavil širok rep, ki je ob 2:40 h dosegel na videz 100 metrov dolgoti; smer poševno navzgor. Komet sam se je pojavil ob 2:43 h ter se videl do 3:15 h prav dobro s prostim očesom. Ob 3:50 h postal neviden. Na Ljubljanskem gradu ga je opazovalo mnogo gledalcev.

Mali oglasi.

Bivši uradnik, večje trije jeziki, išče službe. Naslov pove inšerati biro „Jutra“.

Sprejme se dva učena poštenih staršev, v trgovino z mešanim blagom v Ljubljani. Kje, pove inšerati biro „Jutra“.

Kontoristinja večja slovenskega in nemškega jezika, z večletno prakso, želi vstopiti v trgovino ali pisarno M. K. na upravništvo „Jutra“.

Gospodinja večja slovenske in nemške korespondence z lepo pisavo išče primerno službo. Ponudbe upravništvu „Jutra“ pod št. 100.

Mladenič s precejšnjo izobrazbo in znanjem treh jezikov išče službe v kakšni pisarni ali kot domači učitelj. Naslov pove inšerati biro „Jutra“.

Zanesljiva blagajničarka želi vstopiti v večjo trgovino. Dopisi na upravništvo pod S. M.

Fotografski aparat se za jako nizko ceno prodaja. Ogleda se v upravništvu „Jutra“.

Električni klavir jako dober, v tovarni je stal 2400 K, se prodaja za 1100 K. Vpraša se v kinematografu „Ideal“.

Krasna meblirana soba, klavir na razpolago, se takoj odda. Bleiweisova cesta št. 20, II. nad. desno.

KORESPONDENCA.

Mlad akademik, Srb, slušatelj tujezemske univerze, se želi potom korespondence seznaniti z mlado, naobrazeno Slovenko. Šifra: „Lettre“, Zürich (Hauptpost), Poste restante.

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja ob boleznih in smrti preljube soproga, oziroma tasta in starega očeta gospoda

Jurija Verovška

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec. Naj sprejmejo našo iskreno zahvalo vsi darovalci krasnih vencev. Posebej se še zahvaljujemo „Ljubljanskemu Sokolu“, „Šišenski Čitalnici“, „Političnemu društvu za vodmatski okraj“, Zupančičevemu stalnemu omizju ter gg. vrtnarjem za častno spremstvo in gosposu patru Dominiku za tolažilne obiske.

V Ljubljani, 11. maja 1910.

Žalujejo ostali.

Velikansko izber pomladnih in letnih oblačil

priporoča tvrdka

A. KUNC, Ljubljana

Dvorni trg šte. 3.

Najnižje stalne cene.

A. PERSCHE
Ljubljana,
Pred škofijo št. 21.

priporoča

veliko zalogo

raznih nakitov, perilo za gospode in dame, specijalitete zavrtnic in nogavic; steznik

„Directoire“ P. D.

Modna trgovina

F. Weilgoni v Sp. Šiški

priporoča po najnižji ceni: izgotovljene obleke za gospode in dečke, kakor tudi klobuke, čevlje, nogavice, kravate, raznovrstno perilo itd. itd.

Dalje lepo in ceno blago za damske obleke in bluže, batist, žepne robce, svilene rute, moderce, spodnja krila in vse v to stroko spadajoče predmete.

Vila je naprodaj

takoj za cesarskim vrtom, enonadstropna in z obsežnim vrtom.

Poizve se pri Tomažu Čehu, Rožna dolina šte. 216.

Model 1910.

Edino zastopstvo znamke

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in ponikanje ter izposojevanje koles.

- Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana
Dunajska cesta šte. 9.

10 družb

(kompanij)

dobrih ogljarjev za izdelovanje bukovega oglja v dobrem položaju brez kamenja išče tvrdka

Horaček & Radošević

Mrkopalj, železniški kolodvor Lokve.

Lokal v pritličju

pripraven za strojni obrat
se vzame v najem.

Danes in vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure popoldne se vrne v Elektoradiografu „IDEAL“ kinematografske predstave za dijake 104-13 s programom odobrenim po tozadevnih oblastnih v zmislu sklepa dež. šol. sveta.

Združeni čevljarji v Ljubljani

Wolfova ulica 14

priporočajo za pomladansko in poletno sezono svojo

bogato zalogo obuval

vseh vrst moških, ženskih in otroških, domačega in tujega izdelka. — Gumi za pete, vrvce, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbi.

Specijalisti za nepremočljive lovske in turistovske čevlje. Izdeluje se tudi po meri v lastni delavnici, ter se sprejemajo tudi popravila. Postrežba točna, cene solidne.

Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenovnike.

Največja zaloga najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristine francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporočajo

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Slovenci! Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

52-2

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Velika binkoštna okasion prodaja od torka do sobote,

izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke ter najmodernejše konfekcije za dame in deklice.

Velika izbira slamnikov za gospode in dečke.

20 do 30% ceneje kakor dosedaj!

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Tovarna sodavice in pokalice na Predovičevem selu

izdeluje brezalkoholne pijače iz kemično strogo preizkušenih voda.

Najzdravejše okrepčilo.

Za obilne naročbe se priporočata slav. občinstvu in gostilničarjem

Bergant & Škof.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 3.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2

Reservni fond K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporočajo

	zrebanje	glav. dobitka
promese na 3% zem. srečke I. emisije à 5'50	17. maja	K 90.000
" " 4% ogrske hipotečne srečke à K 4—	" "	40.000
" " ogrske premijske srečke cele à K 14—, polovice à K 8	" "	200.000

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4¹/₂%.

! Kolinska cikorija je najboljša !

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

52-9

patentirani dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom, „zistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

